

Catalogul expoziției-eveniment
**„MITROPOLITUL GAVRIIL
BĂNULESCU BODONI”**

dedicată aniversării a 260-a de la nașterea mitropolitului
Gavriil Bănulescu Bodoni

Director general: Alexe Rău
Alcătuitor: Raisa Melnic, Guțanu Viorica
Procesare computerizată: Laurențiu Melnic

Gavriil Bănulescu Bodoni (1746 - 1821)

Eminent om de cultură român, Mitropolit al Moldovei, scriitor ecleziastic.

S-a născut la Bistrița, jud. Cluj, în 1746. Fiu al lui Grigore Bănulescu-Bodoni, răzeș și ostaș de frontieră, și al Anastasiei, originară din Câmpulung Moldovenesc. Numele la naștere – Grigore. A decedat la 30 mart. 1821, la Chișinău, înmormântat în curtea mănăstirii Căpriana.

Și-a făcut studiile la școala elementară din Bistrița, apoi la școala normală din Ardeal, desăvârșindu-și învățătura la Buda-Pesta, apoi la Academia Duhovnicească din Kiev (1771-1773), la școlile grecești din Patmos, Smirna și mănăstirea Vatoped de la Muntele Athos (1773-1776, 1779-1780). Este profesor la Năsăud (1776) și la Școala Domnească din Iași (1777). În 1779 s-a călugărit la Constantinopol, cu numele Gavriil. Profesor de greacă, ieromonah și predicator la catedrala mitropolitană din Iași (1781-1782), profesor de filozofie la Seminarul din Poltava (1782-1784).

Revenit la Iași în 1784, este hirotonisit arhimandrit. În 1786 a fost propus episcop de Roman, dar neacceptat de domnul fanariot de atunci. Reîntors în Rusia, ajunge rector al Seminarului din Ekaterinoslav (1788). În 1791 a fost hirotonit episcop-vicar de Akkerman (Cetatea Albă) și Bender. La 10 febr. 1792, Sinodul Bisericii Ortodoxe Ruse îl numește Mitropolit al Moldovei și Munteniei, fiind sfințit la Iași, dar în aprilie același an, noul domn Alexandru Moruzi îl trimite în stare de arest la Istanbul. Eliberat prin intervenția reprezentantului Rusiei la Poartă, se reîntoarce în Rusia, fiind numit mitropolit al Poltavei (1793-1799). În această calitate participă la întemeierea orașului Odesa, apoi la construirea Kievului (1799-1803). Este membru al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse (1801).

Pensionându-se, se stabilește la Odesa (1803-1805), apoi la Dubăsari (1805-1808), după care se reîntoarce în serviciul bisericesc. E numit Exarh al Bisericii din Moldova, Basarabia și Muntenia, conducând și Mitropolia Moldovei (1808-1812). La 21 aug. 1812 a fost numit în fruntea noii Arhiepiscopii a Basarabiei, cu reședință la Chișinău,

creată la cererea sa, unde a păstorit până la moarte, alegându-și în calitate de catedrală mitropolitană biserica Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil. Dă Eparhiei Basarabene aceeași structură și organizare pe care a avut-o vechea biserică a Moldovei, subordonând noile parohii cu toate moșiile și veniturile lor, precum și cele 712 biserici basarabene Mănăstirii Căpriană și Schitului Condrîța. A fost inițiatorul deschiderii la Chișinău a Seminarului Teologic (1813), care a avut un rol substanțial în formarea intelectualității basarabene și a Școlii Duhovnicești (1816).

Sub supravegherea sa a fost construită Reședința Mitropoliei, s-a restaurat biserica Adormirea Maicii Domnului de la mănăstirea Căpriană etc. În 1814 a înființat Tipografia Eparhială (la Chișinău), contribuind nemijlocit la editarea în limba română a Liturghiei (1815), Molitvenicului (1815, 1816), Ceaslovului (1817), Psaltirei (1818), Mineiului de obște și Evangheliei (1820) ș. a. A elaborat și a tipărit un șir de lucrări cu caracter didactic și teologic. A fost unul din inițiatorii organizării primelor școli lancasteriene în Basarabia. La stăruințele lui s-au tipărit la Sankt-Petersburg Noul Testament (1817) și Biblia (1819) în limba română.

Numele mitropolitului Gavriil Bănulescu-Bodoni îl poartă astăzi una din arterele situate în centrul Chișinăului. Strada a luat ființă la începutul sec. trecut, pe un loc viran, la marginea vechiului târg. Inițial s-a numit strada Seminarului. În sec. nostru strada a avut mai multe denumiri: Gogolevskaia (1900-1917), Mitropolit Gavriil (1918-1924), Mitropolitul Gavriil Bănulescu (1924-1932), mareșal Constantin Prezan și strada Universității (1932-1936), Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni (1936-1945), strada Gogol (1945-1990). La actuala denumire s-a revenit în 1990, respectându-se tradițiile istorice ale ținutului.

Calendar Național 2006, p.399-400

I. Epoca Mitropolitului

*„O, mare și ales bărbat!
La noi, copiii tăi, privește;
Căci truda nu ți-i de uitat
Și duhul lor o pomenește”.*

***Irina Nesterovici („Odă” consacrată lui
Gavriil Bănulescu-Bodoni,
în traducere de A. Mateevici)***

- Boldur, Alexandru. Istoria Basarabiei. – București: „Victor Frunză”, 1992. – 543 p.
- Boldur, Alexandru. Istoria Basarabiei. Vol. I. – Chișinău: „Dreptatea”, 1937. – 327 p.
- Arbure, Zamfir C. Basarabia în secolul XIX. – Chișinău: „Novitas”, 2001. – 739 p.
- Cernovodeanu, Paul. Basarabia. Drama unei provincii istorice românești în contextul politic internațional (1806 – 1920). – București: „Albatros”, 1993. – 211 p.
- Крушеван, П. А. Бессарабия. – Москва: «Типография А. В. Васильева, Петровка, дом Обидиной», 1903. – 523 с.
- Moraru, Anton. Istoria românilor. Basarabia și Transnistria (1812 – 1993). – Chișinău: „AIVA”, 1995. – 559 p.
- Poștarencu, Dinu. O istorie a Basarabiei în date și documente 1812 – 1940. – Chișinău: „Cartier”, 1998. – 219 p.
- Nistor, Ion. Istoria Basarabiei. – Chișinău: „Cartea moldovenească”, 1991. – 295 p.
- Ciachir, Nicolae. Basarabia sub stăpânire țaristă (1812 – 1917). – București: „Ed. Didactică și Pedagogică”, 1992. – 136 p.
- Gore, Pavel. Anexarea Basarabiei. – Chișinău: „Universul”, 1992. – 36 p.
- Vasilos, Vasile. Istoria Românilor. – Chișinău: „Civitas”, 2004. – 448 p.
- Ciobanu, Ștefan. Basarabia. – Chișinău: „Universitas”, 1993. – 450 p.
- Presa basarabească de la începuturi până în anul 1957. Catalog. – Chișinău: „Epigraf”, 2002. – 619 p.

Moruzi, Dumitru C. Rușii și românii. – Chișinău: „Museum”, 2001. – 112 p.

Păcurariu, Mircea. Basarabia. Aspecte din istoria Bisericii și a neamului românesc. – Iași: „Ed. Mitropoliei Moldovei și Bucovinei”, 1993. – 151 p.

Mihail, Paul. Mărturii de spiritualitate românească din Basarabia. – Chișinău: „Știința”, 1993. – 406 p.

Ghibu, Onisifor. De la Basarabia rusească la Basarabia românească. - București: „Semne”, 1997. – 504 p.

Păcurariu, Mircea. Istoria Bisericii Ortodoxe Române. Vol. 3. – București: „Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române”, 1997. – 606 p.

Balș, G. Bisericile moldovenești din veacurile al XVII-lea și al XVIII-lea. – București: „Institut de Arte Grafice”, 1993. – 657 p.

Zubco, Angela. Biserica în Țara Românească și Moldova în secolele XIV – XVII. – Chișinău: „Pontos”, 2001. – 226 p.

II. Icoane basarabene sec. XIX

Balan, Pavel. Icoana sufletului nostru. – Chișinău: „Hyperion”, 1992. – 109 p.

Ciobanu, Constantin Ion; Stăvilă, Tudor. Icoane vechi din colecții basarabene. – Chișinău: „ARC”, 2000. – 211 p.

Balan, Pavel; Druc, Vlad. Poliptic moldav. – Chișinău: „Timpul”, 1985. – 183 p.

Stăvilă, Tudor; Ciobanu, Constantin Ion; Diaconescu, Tamara. Patrimoniul cultural al Republicii Moldova. – Chișinău: „ARC”; „Museum”, 2004. – 275 p.

Icoane vechi moldovenești. Calendar 1990. – Agenția „Litera”.

III. Mănăstiri și schituri basarabene

Ilvițchi, Luminița. Mănăstirile și schiturile din Basarabia. – Chișinău: „Museum”, 1999. – 148 p.

Ghimpu, Vlad. Biserici și mănăstiri medievale în Basarabia.

- Medieval Churches and [Mănăstiri basarabene. – Chișinău: „Universul”, 1995. – 272 p.
- Ciocioi, Gheorghiță. Ghidul mănăstirilor din Basarabia. – București: „Arca Învierii”, 2004. – 79 p.
- Тарас, Я. Н. Памятники архитектуры Молдавии (XIV – начало XX века) . – Кишинев: «Тимпул», 1986. – 247 с.
- Ghid de monumente și situri istorice din Republica Moldova. Guide de monuments et de sites historiques de la République de Moldova. Guide of monuments and historical sites of the Republic of Moldova. – Chișinău: „Știința”, 1998. – 71 p.
- Ciobanu, Constantin. Biserica „Adormirea Maicii Domnului” din Căușeni. – Chișinău: „Știința”, 1997. – 163 p.
- Mănăstirea Răciula. – Chișinău: „Sirius”, [S.a.]. – 35 p.
- Ichim, Dorinel. Biserici de lemn din Basarabia și Bucovina de Nord. – București: „Ed. Fundației Culturale Române”, 2000. – 153 p.
- Drăgotescu, Marcel. Drumuri la mănăstiri moldave. – București: „ABEONA”, 1992. – 108 p.
- Golub, Valentin. Biserica „Sf. Dumitru” din Orhei. – Orhei, 1997. – 55 p.
- Chișinău. Sectorul Centru. La răscruce de milenii. – Chișinău: „Fotojurnalist”; „ProArt”, 2003. – 159 p.
- Poștarencu, Dinu. Mănăstirea Noul Neamț. – Chișinău: „Universitas”, 1994. – 66 p.
- Monumentele Moldovei. Памятники Молдавии. Monuments of Moldavia. – Chișinău: „Timpul”, 1969. – 76 p.

IV. Mitropolitul Gavriil Bănulescu-Bodoni

„De numele lui rămâne legată organizarea arhiepiscopiei basarabene și înființarea celor mai de seamă așezăminte bisericești în Basarabia: seminarul duhovnicesc, școala duhovnicească, tipografia arhiepiscopală și reședința mitropolitană”.

Ion Nistor

Mănăstiri și biserici din România. Transilvania. Monasteries and Churches of Romania. Transylvania. – București: „Media Print”, 2005. – 79 p.

Gavriil Bănulescu-Bodoni, Mitropolit. Bibliografie // Calendar Național. – Chișinău: BNRM, 2001. – P. 317.

Granasztói, Pául. Budapest. – Warszawa: „Arkady”, 1975. – 247 p.

Shidenko, V. A.; Darmansky, P. F. The State Historical and Cultural Museum of Kiev – Pechersk Lavra. – Kiev: „Мистецтво”, 1983. – 192 p.

Șlapac, Mariana. Cetatea Albă. – Chișinău: „ARC”, 1998. – 210 p.

Святий Київ. Holy Kyiv. - Київ: «Мистецтво», 2001. – 240 p.
Bănulescu-Bodoni Gavriil // Literatura și Arta Moldovei. Enciclopedie. Vol. I. – Chișinău: „Red. Princip. a Enciclopediei Sovietice Moldovenești”, 1985. - P. 121.

Киево-Печерский Государственный Историко-Культурный Заповедник. – Киев: «Мистецтво», 1975. – 175 с.

Одесса. – Москва: «Планета», 1990. – 191 с.

Dubăsari. Дубоссары. Dubossary. – Chișinău: „Timpul”, 1986. – 94 p.

Bender. Бендеры. Bendery. – Chișinău: „Timpul”, 1983. – 143 p.

Bender. Бендеры. Bendery. – Chișinău: „Timpul”, 1979. – 62 p.

Bădăraș, Dan; Caproșu, Ioan. Iașii vechilor zidiri. – Iași: „Junimea”, 1974. – 424 p.

Логвин, Г. Н. Киево-Печерская Лавра. – Москва: «Искусство», 1958. – 56 с.

Carrocci, Amedeo. Moldova: [Album]. – Chișinău: „GraficArt”, 2004.

Стадницкий, Аксентий. Гавриил Банулеско-Бодони, Экзархъ Молдо-Влахійский (1808 – 12 гг.). – Кишинев: «Тип. Э. Шліомовича», - 1894. – 374 с.

Матеевич, Алексей. Митрополитул Гавриил Банулеско-Бодони, ынтемеесторул ши орындуиторул епархией Кишинэулуй ши Хотинулуй. - [S.l.], 1913. – 57 п.

Gavriil Bănulescu-Bodoni. Bibliografie // Calendar Național. – Chișinău: BNRM, 2006. - P. 412.

Dragnev, Emil. O capodoperă a miniaturii din Moldova medievală. – Chișinău: „Civitas”, 2004. – 231 p.

Gavriil Bănulescu-Bodoni. Bibliografie // Calendarul bibliotecarului. – Chișinău: BNRM, 1995. – P. 201.

Кишиневский митрополит Гавриил Банулеско-Бодони: [portret] // Батюшков, П.Н. Бессарабия. Историческое описание. - С.-Петербург, 1892. – С. 117.

Кишиневский митрополит Гавриил Банулеско-Бодони // Батюшков, П.Н. Бессарабия. Историческое описание.- С.-Петербург, 1892. - С. 35.

Măsurile întrebuintate în Basarabia de Mitropolitul Gavriil Bănulescu-Bodoni contra comerțului în zilele Duminicale și de Sărbători // Revista Societății Istorico-Arheologice Bisericești din Chișinău. Vol. XIII. – Chișinău: „Tipografia Eparhială”, 1921. – P. 68.

Întâmpinarea exarhului Gavriil către Mitropolitul Valahiei, Ignatie // Arhivele Basarabiei. Revistă de istorie și geografie a Moldovei dintre Prut și Nistru. – 1932. – Anul IV. – Nr. 1-4. – Ianuarie–martie. – P. 176.

Fapte trecute și basarabeni uitați. – Chișinău: „Universitas”, 1992. – 362 p.

Нистор, Ион. Митрополит Гавриил Бәнулеску // Политика. – 1991. - № 4. – С. 77.

V. Întemeierea și orânduirea eparhiei Chișinăului și Hotinului

Buzilă, Boris. Din istoria vieții bisericești din Basarabia. – Chișinău: „Știința”, 1996. – 376 p.

Онил, Михай. Опиум для народа? Нет, эликсир для души! // Вечерний Кишинев. – 1993. – 25 авг. – С. 3.

Dumbravă, Vlad. Mitropolitul Gavriil Bănulescu-Bodoni // Pro Basarabia și Bucovina. – 1996. – Nr. 13. – Anul VII. – P. 16.

Gavriil Bănulescu-Bodoni // Iurie Colesnic. Basarabia necunoscută. Vol. I. – Chișinău: „Universitas”, 1993. – P. 6.

Mateevici, Alexe. Mitropolitul Gavriil (Bănulesco-Bodoni), întemeietorul și orânduitorul eparhiei Chișinăului și Hotinului // Lit. și arta. – 1990. – 29 nov. – P. 5.

Кишинев. Серафимовский Епархиальный Дом. [foto]

Gavriil Bănulesco-Bodoni // Zamfir C. Arbure. Basarabia în secolul XIX. – Chișinău: „Novitas”, 2001. – P. 648.

Mitropolitul Gavriil Bănulescu-Bodoni // Gala Galaction. Zile basarabene. – Chișinău: „Știința”, 1993. – P. 149.

Colesnic, Iurie. Gavriil Bănulescu-Bodoni (1746 – 1821) // Columna. – 1992. – Nr.2. – P. 38.

Fuștei, Nicolae. 190 de ani de la înființarea Mitropoliei Chișinăului și Hotinului // Curierul Ortodox. – 2003. – Nr. 9. – 13 sept. – P. 7.

Sufletul românesc în Basarabia după anexare // Arhivele Basarabiei. Revistă de istorie și geografie a Moldovei dintre Prut și Nistru. – 1929. – Anul I. – Nr. 2. – Aprilie–iunie. – P. 1.

190 de ani de la înființarea Eparhiei Chișinăului și Hotinului // Altarul Credinței. – 2003. – Anul III. – Nr. 16. – 29 aug. – P. 1.

Danilov, Maria. Ani din istoria Bisericii basarabene // Luminătorul. – 2001. – Nr. 2. – P. 46.

Nucă, Sergiu. Mitropolitul Gavriil Bănulescu-Bodoni (1746 – 1821) // Făclia. – 1991. – 18 ian. – P. 11.

Onil, Mihai. Opinii pentru popor? Nu, balsam pentru suflet! // Curierul de seară. – 1993. – 25 aug. – P. 3.

VI. Prima Școală Duhovnicească

„De numele lui rămâne legată organizarea arhidiecezei basarabene și înființarea celor mai de seamă așezăminte bisericești în Basarabia: seminarul duhovnicesc, școala duhovnicească, tipografia arhidiecezană și reședința mitropolitană”.

Ion Nistor

Colesnic, Iurie. Basarabia necunoscută. Vol. 6. – Chișinău: „Museum”, 2005. – 364 p.

Vronovschi, Cleopatra; Vronovschi, Ludmila. Școala Eparhială de fete din Chișinău. – Chișinău: „Museum”, 1995. – 32 p.

Новое здание Кишиневской духовной семинарии на углу улицы «Гоголя» и «Киевской»: [imagine] // Бессарабия. Под ред. П.А. Крушевана. Москва, 1903. С. 417.

Здание духовной семинарии // Бессарабия. Под ред. П.А. Крушевана. Москва, 1903. С. 262.

Chișinău și chișinăuienii: griji cotidiene și sărbători. – Chișinău, 2003. – 159 p.

Gavriil Bănulescu-Bodoni – promotor al culturii naționale în Basarabia // M. Proca. Tezele Conferinței republicane „Cultura ca valoare general – umană (28–29 mai 1993). – Chișinău: „USM”, 1993. – P. 45.

Nistor, Ion. Mitropolitul Gavriil Bănulescu // Politica. – 1991. – Nr. 4. – P. 76.

Absolvenții din 1912. Întâlnire după 20 de ani – 1932: [fotografie din colecția personală a lui Iurie Colesnic].

Congres Eparhial: [fotografie din colecția personală a lui Iurie Colesnic].

Școala Eparhială din Chișinău. Promoția de Aur: [fotografie din colecția personală a lui Iurie Colesnic].

Seminarul Teologic din Chișinău // Chișinău. Enciclopedie. – Chișinău: „Museum”, 1997. – P. 411.

Chișinău. Text in Romanian, English, Russian. – Chișinău: „Litera”, 1998. – 184 p.

Reședința mitropolitului G. Bănulescu-Bodoni. Imagine din 1940 // Mircea Păcurariu. Istoria Bisericii Ortodoxe Române. – Chișinău: „Știință”, 1993. – P. 368.

VII. Deschiderea primei Tipografii Eparhiale

„Tipografia întemeiată de mitropolitul Gavriil aducea un mare folos întregii Basarabii. Aici se editau nu numai cărți pentru serviciul divin în limbile rusă și moldovenească, dar și alte cărți la fel de necesare pentru învățătura preoșimii și pentru îndrumarea poporului simplu, și tot aici se tipăreau

manualele pentru seminar, de serviciile ei se foloseau și autoritățile locale. Și chiar mai mult decât atât, tipografia eparhială a făcut un serviciu extraordinar knezatelor moldo-vlahe. De aici se luau cărțile pentru multe biserici de dincolo”.

A. Stadnițchi

Negru, Ion. Mitropolitul Gavriil Bănulescu-Bodoni // Cugetul. – 1995. – Nr. 1-2. – P. 55.

Simonescu, Dan; Buluță, Gheorghe. Scurtă istorie a cărții românești. – București: „Demiurg”, 1994. – 125 p.

David, Alexandru. Tipăriturile românești în Basarabia sub stăpânirea rusă (1812 – 1918). – Chișinău: „Universitas”, 1993. – 224 p.

Luminătorul. Revista Bisericii Ortodoxe din Basarabia. – Chișinău: „Tipografia Eparhială”, 1921.

Mihail, Paul; Mihail, Zamfira. Acte în limba română tipărite în Basarabia. Vol. I. – București: „Ed. Academiei Române”, 1993. – 411 p.

Tipăriturile bisericești // Ștefan Ciobanu. Cultura românească în Basarabia sub stăpânirea rusă. – Chișinău: „Gheorghe Asachi”, 1992. – P. 33.

Cartea Moldovei. Sec. XVII – înc. sec. XX. Catalog general. – Chișinău: „Știința”, 1990. – 252 p.

Mahu, Raisa; Melnic, Laurențiu. Hronicul tipografiilor și editurilor din Moldova (1643 – 2003). – Chișinău: „BNRM”, 2005. – 380 p.

Chiriac, Vladimir. Cartea și tiparul în Moldova în secolele XVII – XVIII. – Chișinău: „Cartea Moldovenească”, 1977. – 127 p.

Pascari Gheorghe. Un fidel reprezentant și mare apărător // Moldova literară. – 1996. – 18 sept. – P. 4.

Danilov, M.; Grițco, A.; Malahov, L. Cartea românească în colecțiile Muzeului Național de Istorie a Moldovei. – Chișinău: „Tyragetia”, 2002. – 223 p.

Nucă, Sergiu. Mitropolitul Gavriil Bănulescu-Bodoni (1746 – 1821) // Făclia. – 1991. – 18 ian. – P. 11.

Cărțile Moldovei Sovietice. Bibliografie. Partea I. – Chișinău: „Cartea Moldovenească”, 1974. – P. 8.

Fuștei Nicolae. Învinuiri nedrepte la adresa Mitropolitului Gavriil

Bănulescu-Bodoni // Curierul ortodox. – 2001. – 14 apr. – P. 7.
Biblia. – Sankt-Petersburg, 1819.
Cărți tipărite în Tipografia Exarhicească
Mineiul de obște. – Chușinău: „Tipogr. Exarhicească”, 1819.
Molebnic. – Chișinău: „Tipogr. Exarhicească”, 1815.
Psaltire. – Chișinău: „Tipogr. Exarhicească”, 1818.
Liturgie. – Chișinău: „Tipogr. Exarhicească”, 1815.
Molebnic. – Chișinău: „Tipogr. Exarhicească”, 1816.
Ceaslov. - Chișinău: „Tipogr. Exarhicească”, 1817.
Rînduiala panihidei. - Chișinău: „Tipogr. Exarhicească”, 1817.
Molitvelnic. - Chișinău: „Tipogr. Exarhicească”, 1818.
Rînduiala Sfințirii Bisericii. - Chișinău: „Tipogr. Exarhicească”, 1820.

VIII. Activități la Mănăstirea Căpriană

Buzilă, Boris. Din istoria vieții bisericești din Basarabia. – Chișinău: „Știința”; București: „Ed. Fundației Culturale Române”, 1996. – P.22.
Locașuri Sfinte din Basarabia. – Chișinău: „Alfa și Omega”, 2001. – P. 23.
Ladaniuc, Victor. Căpriană // Mănăstiri basarabene. – Chișinău: „Universul”, 1995. – P. 14.
Фролова, Галина. 7 монастырей Молдовы. – Кишинев: „NATA”, 2006. – 64 с.
Ghimpu, Vlad. Biserici și mănăstiri medievale în Basarabia. – Chișinău: „Tyragetia”, 2000. – P. 119.
Ciorbă, Veaceslav. Arta bisericească din Basarabia (1812 – 1918). – Chișinău: „Cartdidact-Reclama”, 2005. – 76 p.
Postică Gheorghe. Mănăstirea Căpriană. – Chișinău: „ULIM”, 2000. – 76 p.
Eșanu Andrei; Eșanu Valentina. Panteonul (necropola) Mănăstirii Căpriană // Sud-Est. – 2000. – Nr. 1-2. – P. 80.
Ilvițchi, Luminița. Mănăstirile și schiturile din Basarabia. – Chișinău: „Museum”, 1999. – P. 45.

Fuștei Nicolae. Gavriil Bănulescu-Bodoni. Activități la Mănăstirea Căpriană // Revista de istorie a Moldovei. – 1997. – Nr. 3-4. – P. 108.

Puiu, V. Monăstirile din Basarabia. – Chișinău: „Luceafărul”, 1919. – 95 p.

Bolduma Viorel. Mănăstirea Căpriană (sec. XV – XX) în documente // Destin românesc. – 2004. – Nr. 1-2. – P. 212.

IX. Mănăstirea Căpriană

„Aici odihnește trupul Înalt Preasfințitului exarh Gavriil, mitropolit al Chișinăului și al Hotinului, împodobit de ordinele Sf. Andrei întâi chematul, Sf. Vladimir a dreptei I-ia, Sf. Alexandru și Sf. Anna a dreptei I-ia. Vestitul păstor acesta s-au născut în Transilvania (Ardeal), în orașul Bistrița, după străduinți și silinți îndelungate în folosul bisericii au zidit în cei de pe urmă 10 ani ai vieții sale casa arhierască din Chișinău cu seminaria și, clădind și împodobind acest Hram al Chiprianei, au răposat de la truda sa la 1821 an., la martie la zioa 30 – numele îi va trăi în neamuri, înțelepciunea lui vor povesti-o oamenii și lauda lui va mărturisi-o biserica”.

(Inscripția de pe piatra de mormânt de la Căpriană)

Carrocci, Amedeo. Scent of Moldova. – Chișinău: „GraficArt”, 2004. – P. 25.

Lisnic Ioan. Mitropolitul Gavriil Bănulescu-Bodoni. 182 de ani de la trecerea la cele veșnice // Altarul credinței. – 2003. – Nr. 6. – 27 mart. – P. 5.

Bălan, Pavel. Mănăstiri și schituri basarabene. – Chișinău: „ARC”, 2002. – P. 126 -127.

Comemorarea Mitropolitului Gavriil Bănulescu-Bodoni // Luminătorul. – 1930. – Nr. 9. – P. 566.

Postică, Gheorghe; Constantinescu, Nicolae. Căpriană. – Chișinău: „Știința”, 1996. – 111 p.

Carrocci, Amedeo. Chișinău: [Album]. – Chișinău: „GraficArt”, 2005.

Mitropolitul Visarion al Transnistriei la mormântul Mitropolitului Gavriil Bănulescu, în Sf. Mănăstire Căpriană și la fosta lui reședință din Dubăsari // Luminătorul. – 1943. – Nr. 5-6. – P. 381.

Гольцов Дмитрий. Год Бэнулеску-Бодони // Независимая Молдова. – 1996. – 2 окт.

Еремия Анатол. Митрополит Г. Бэнулеску-Бодони // Вечерний Кишинев. – 1993. – 18 мая.

Ciobanu, Constantin Ion; Stavilă, Tudor. Icoane vechi din colecții basarabene. Old Icons from Bessarabian Collections. – Chișinău: „ARC”, 2000. – 211 p.

„În toată viața mea eu m-am străduit să le fac bine mai mult celor ce m-au obijduit. Se întâmplă că nopți întregi n-am închis ochii, gândind numai despre un cuvânt, care , după cum gândeam eu, putea să obijduiască pe cineva și nu mă linișteam, până nu-i arătam iubirea și dragostea mea”.

Gavriil Bănulescu-Bodoni